

Učebna č. K22 dopoledne, učebna č. S42 odpoledne

	8:20-9:50	10:05-11:30	11:30-12:30	12,30-14:00	14:15-15:45	
7.10.	Psychologie pro učitele I. Stránská, Stránský	DPS001	Přestávka	Psychologie pro učitele I. Stránská, Stránský	DPS001	
21.10.	Psychologie pro učitele I. Stránská, Stránský	DPS001		Psychologie pro učitele I. Stránská, Stránský	DPS001	
4.11.	Základy pedagogiky Informace o kurzu	DPS002		Základy pedagogiky Zounek	DPS002	
		Úvod do pedagogiky		Zounek		
18.11.	Základy pedagogiky Lojdrová	DPS002		Základy pedagogiky distanční forma výuky	DPS002	
		Šalamounová				
2.12.	Základy pedagogiky Lojdrová	DPS002		Základy pedagogiky distanční forma výuky	DPS002	
		Hloušková				
16.12.	Základy pedagogiky Šalamounová	DPS002		Základy pedagogiky Švaříček	DPS002	
		Sedláček		Test		

kurz Základy pedagogiky DPS002

Podzimní semestr 2011

Učebna K22 dopoledne, učebna S42 odpoledne

Vyučující: členové Ústavu pedagogických věd FF MU

Garant předmětu: Mgr. Roman Švaříček, Ph.D., svaricek@phil.muni.cz

Studijní podpora: ELF

4. 11. 2011

8:20 – 9:55 (Mgr. Roman Švaříček, Ph.D.)

Uvedení do kurzu Základy pedagogiky.

Pedagogika jako věda – předmět a metody pedagogiky, její vztah k jiným oborům Základní terminologie. Normativní a explanativní přístup v pedagogice. Soustava pedagogických disciplín.

10:00-11:35 (Mgr. Roman Švaříček, Ph.D.)

Učitel - charakteristiky profese, vývoj profesní dráhy učitele – její vrcholy a kritická místa, prestiž učitelského povolání, profesní kompetence a dovednosti učitelů a jejich rozvoj, osobnostní předpoklady, psychická náročnost učitelské profese a možnosti, jak se s ní vyrovnávat.

12:30 – 16:15 (doc. Mgr. Jiří Zounek, Ph.D.)

Žák jako subjekt vzdělávání: typy inteligence, styly učení, rozdíly mezi žáky.

Problém kázně a svobody ve výchově. Autorita učitele a vychovatele.

Žák. Učebnice.

18. 11. 2011

8:20 – 9:50 (Mgr. Kateřina Lojdrová)

Problémy žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí při vzdělávání, zvláštní nároky žáků mimořádně nadaných. Požadavky na zajištění úspěšného vzdělávání těchto žáků a systémová opatření ve školství.

10:00-11:35 (Mgr. Zuzana Šalamounová)

Pedagogická komunikace – základní koncepty. Specifika výukového dialogu. Kladení otázek. Zdravá a asertivní komunikace ve vyučování.

12:30 – 16:15 (*distanční forma výuky*)

Koncept „školy pro všechny“, integrativní trend prosazující společné vzdělávání dětí, žáků a studentů s různými individuálními potřebami, jejichž zabezpečení je nezbytné pro jejich úspěšnou edukaci. Charakterizace skupin žáků se zdravotním postižením, zdravotním oslabením, s drobnými funkčními odchylkami.

Pojem kurikulum, typy kurikula (formální, neformální; zamýšlené, realizované, dosažené atd.). Základní kurikulární dokumenty – rámcové vzdělávací programy a jejich struktura, tvorba školních vzdělávacích programů.

Moderní vyučování. Základní principy.

2. 12. 2011

8:20 – 9:50 (Mgr. Kateřina Lojdrová)

Inovativní prvky v kurikulu české školy a jejich zakotvení v podobě tzv. průřezových témat: environmentální výchova, mediální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova.

10:05-11:30 (Mgr. Lenka Hloušková, Ph.D.)
Kultura školy a její klima

12,30 – 16,15 (*distanční forma výuky*)

Vzdělávací systém v České republice. Principy, od nichž se odvíjí konstrukce vzdělávací soustavy a její fungování. Právní východiska vzdělávání, soustava školských předpisů. Systém školských zařízení a vzdělávacích institucí v rámci přípravy na budoucí povolání a možnosti dalšího vzdělávání.

Vzdělávací politika, její vymezení a základní české i mezinárodní dokumenty. Základní teze obsažené v Bílé knize. Aktuální problémy vzdělávací politiky.

Transformace českého školství. Školská legislativa (Školský zákon č. 561/204).

16. 12. 2011

8:20 – 9:50 (Mgr. Zuzana Šalamounová)

Klima školní třídy. Podpůrné a obranné klima. Vliv učitele na třídní klima. Sociometrie a další nástroje měření klimatu.

10:05-11:30 (Mgr. Martin Sedláček, Ph.D.)
Škola jako instituce a organizace

13:15 – 14:15 (Mgr. Roman Švaříček, Ph.D.)
Závěrečný test

Podmínky pro úspěšné ukončení kurzu

Písemná zkouška. Úkolem je odpovědět na 6 otevřených otázek vztahujících se k povinné literatuře, přednáškám a tématům zpracovaným v e-learningové podpoře. Pro úspěšné zvládnutí je třeba odpovědět správně 66 % otázek, každá otázka je hodnocena na pětistupňové škále. Termíny budou vypsány v [IS.MUNI](#).

Povinná studijní literatura

Průcha, J. *Moderní pedagogika*. Praha, 2011.

Petty, G. *Moderní vyučování*. Portál, 2006.

Základní studijní literatura

Auger, M-T., Boucharlat, Ch. *Učitel a problémový žák*. Portál, 2005.

Blatný, L, Jůva, V. *Kapitoly z dějin pedagogiky*. Brno 1996.

Cangelosi, J. S. *Strategie řízení třídy*. Praha, 2000.

Fischer, R. *Učíme děti myslet a učit se*. Praha, 1997.

Fontana, D. *Psychologie ve školní praxi*. Portál, 2003

Hendrich, J.: *Úvod do obecné pedagogiky*. Praha, Profesorské nakladatelství, 1936.

Chlup, O.: *Pedagogika. Úvod do studia*. Praha, SPN, 1948.

Jůva, V. *Vývoj pedagogického myšlení*. Brno, 1987.

- Jůva, V. sen., Jůva, V. jun.: *Úvod do pedagogiky*. Brno, Paido, 1998.
- Kasíková, H., Vališová, A. *Pedagogické otázky současnosti*. Praha, 1994.
- Kolář, M. *Skrytý svět šikanování ve školách*. Praha, 2000.
- Kyriacou, Ch. *Klíčové dovednosti učitele*. Praha, 1996.
- Mareš, J., Křivohlavý, J. *Komunikace ve škole*. Brno, 1995.
- Müller, O. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. Olomouc, 2001
- Národní program rozvoje vzdělávání v české republice pro 21. století*. (tzv. Bílá kniha) Praha, 2001.
- Novotný, P., Pol, M. *Vybrané kapitoly ze školní pedagogiky*. Brno, 2002.
- Pařízek, V. *Základy obecné pedagogiky*. Praha, 1996.
- Pelikán, J.: *Výchova jako teoretický problém*. Ostrava, Amosium, 1995.
- Pol, M. *Škola v proměnách*. Brno, 2007.
- Průcha, J., Walterová, E., Mareš, J. *Pedagogický slovník*. Praha, 2009.
- Průcha, J. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha, 2001.
- Rabušicová, M., Šed'ová, K., Trnková, K., Čiháček, V. *Škola a /versus/ rodina*. Brno, 2004.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. (dostupné na www.vuppraha.cz)
- Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání*. (dostupné na www.vuppraha.cz)
- Rýdl, K. *Alternativní pedagogické hnutí v současné společnosti*. Brno, 1994.
- Singule, F. *Pedagogické směry 20. století v kapitalistických zemích*. Praha 1966.
- Štverák, V. *Dějiny pedagogiky. I. – II. díl*. Praha, 1991.
- Školský zákon – zákon č. 561/2004*. Praha, 2004.
- Valenta, M. a kol., *Přehled speciální pedagogiky a školská integrace*. Olomouc, 2003.
- Vítková, M. a kol., *Integrativní speciální pedagogika*. Brno, 2004.

Časopisy

- Pedagogika, Pedagogická orientace, Studia paedagogica.*
Československá psychologie, Sociologický časopis.